

STIPrintINTI SAVO JėGAS

Lietuvos Atstovo Vinco Balicko žodis, pasakytas DBLS metiniame suvažiavime 1972 m. balandžio 15 d.

Malonus Pirmininke, Gerb. Atstovai ir Svečiai,

Sveikinu Jus visus, susirinkusius į metinį DBLS suvažiavimą. Jis yra jubiliejinis, nes jau suėjo 25 metai, kai gimė DBLS, iš kurios išsivystė Lietuvių Namų Bendrovė su nuosava spaustuve, Nidos Knygų Leidykla, Sodyba etc.

DBLS įstatuose yra atžymėti jos tikslai, būtent, apjungti visus D. Britanijoje gyvenančius lietuvius ir bendromis jėgomis rūpintis savo narių kultūriniais, socialiniais bei ekonominiais reikalais ir visais galimais būdais remti Lietuvos laisvės bylą.

Per 25 metus D. B. Lietuvių Sąjunga daug gerų darbų yra padariusi. Jos įnašas į D. Britanijos lietuvių gyvenimą yra labai stambus. Todėl šia proga noriu padėkoti visiems esantiems ir buvusiems DBLS pareigūnams už pasiaukojimą bei jų atliktus

darbus mūsų lietuviškiems reikalams, o ypač mūsų brangios Tėvynės labui.

Šiandieninė tarptautinė būklė ir su tuo susijusi mūsų tėvynės Lietuvos padėtis vis dar tebėra ūkanota ir gan niūri. Tarptautinio teisėtumo ir moralės krizė, beprincipiškumas ir kitos priežastys neduoda pagrindo tam, kad galėtume tikėtis greitu laiku išvysti prieaušrio ženklus Lietuvos laisvės lūkesčiams. Nežiūrint to, nenustokime vilčių, bet žinokime, kad laisvę apsaugoti, o tuo labiau prarastąją atgauti, niekada nėra buvę lengva. Aš dar gerai atsimenu tas tamsias britų valstybei dienas praėjusio karo metu, kai britų premieras Churchillis parlamente, darydamas pranešimą, yra pasakęs: „Aš turiu jums pranešti tikrai liūdnas žinias. Ir jų bus dar daugiau. Bet galiau jus užtikrinti, kad Britanija nekapituliuos...“ Lietuvių tauta šiandien irgi pergyvena tamsias dienas, tačiau tikiu, kad dėl to nė vienas geros valios lietuvis nemaną kapituliuoti.

Grįžtant prie pasaulinės padėties, reikia konstatuoti, kad net Amerika, tas laisvės čempionas, po savo patyrimų Vietnamo pergyvena tam tikrą psichologinę krizę. Kaip paprastai būna gyvenime, taip ir čia įsibėgėjusi švytuoklė eina iš vieno kraštutinumo į kitą. Bet tikėkime, kad laikui bėgant toji švytuoklė susiras išbalansuotą ir teisingą kursą.

Apskritai paėmus, demokratiniai kraštai, o ypač jų liberaliniai sluoksniai, dar vis tebegyvena atominio karo baime. Jų nuomone, jeigu didesnio masto karas pasidarytų neišvengiamas, tai, ryšium su branduolinių ginklų panaudojimu, susidarytų tokia padėtis, kurios baismą esą sunku net ir įsivaizduoti. Šitokio kataklizmo baimė gal ir yra svarbiausioji priežastis to, kas šiandien vyksta pasaulyje. Tačiau reikia tikėtis, kad Vakarų Demokratijos elgis protingai, nepasiduos visokioms presijoms ir nepadarys klaidingų eįimų, kurie galėtų pražudyti net ir jų pačias.

Tarptautinė būklė betgi yra tikrai vienas mūsų problemos aspektas. Kitas nemažiau svarbus aspektas yra pačių lietuvių dvasios stiprybė ir jų laikymasis tiek pačiuame krašte, tiek ir užsieniuose. Atsiranda vienas kitas, kurie bando teigti, kad Lietuvos žmonės jau nebeturį tikėjimo į savo valstybės nepriklausomybę. Žinokime, jog šitai yra grynai bolševikinė tezė. Žinios, kurios mus pasiekia iš Lietuvos, rodo, kad Lietuvos žmonių atsparumas prieš okupaciją yra toks pat didelis, koks jis buvo nuo pat okupacijos pradžios. Išskiriant mažą kvailingų saujele, absoliutinė lietuvių dauguma gyvena tvirtu tikėjimu į Lietuvos valstybinį prisikėlimą. O tol, kol yra gyvas laisvės ilgesys ir kol tebėra gyva nepriklausomybės idėja, tol bus gyva ir jos galimybė Lietuvai.

Tiesa, jau suėjo 30 metų, kai Lietuva tapo Sov. Rusijos agresijos auka. Tačiau užsitęsusi Lietuvos okupacija nepanaikina mums uždėtos pareigos daryti visa, kas įmanoma, kad Lietuva vėl atgautų savo nepriklausomybę. Toji pareiga nė kiek nemažėja vien dėl to, kad okupacijos laikas užsitęsė. Taigi, svarbiausias mūsų visų uždavinys ir toliau lieka tas pats — stiprinti savo jėgas ir veikti dėl Lietuvos laisvės. O faktas, kad nė vienas režimas pasaulyje nebuvo amžinas, skatina mus su pasitikėjimu žvelgti į ateitį. Vieną dieną tarptautinis teisingumas bus atstatytas, ir su šiuo jo triumfu kelsis pavertęs tautos, jų tarpe ir mūsų tėvynė brangi Lietuva.

Pagaliau, baigdamas savo žodį, linkiu, kad šio suvažiavimo darbai būtų našūs ir sėkmingi.

Inž. A. Gasiūnui staiga mirus, jo žmoną Gailę ir sūnus Arą ir Mantą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdim.

ONA IR JUOZAS BENDORIAI

G. Gasiūnienei ir šeimai, staiga netekusiems vyro ir tėvelio, reiškiamo giliausią užuojautą liūdesio valandoje.

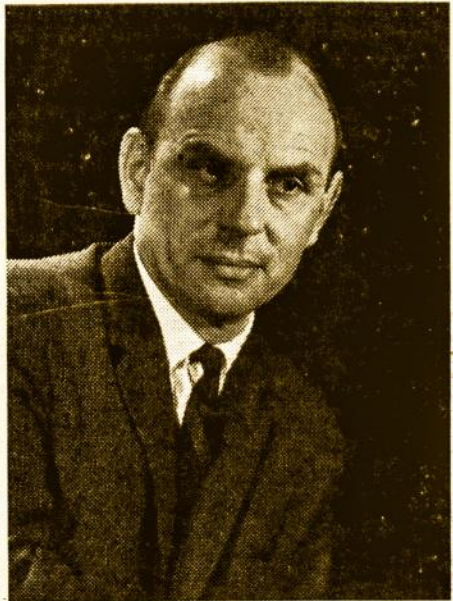
O. R. J. KINKAI

Tauriam lietuviui, Tautos Fondo D. Britanijoje pirmininkui inž. A. GASIŪNUI staiga mirus, jo žmoną, sūnus ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Tautos Fondo Atstovybė D. Britanijoje

NETEKOME INŽ A. GASIŪNO

Balandžio 16 dienos sekmadienio popietę, vos tik baigusius savo metinį Suvažiavimą, DBLS ir LNB atstovus sukrėtė skaudi ir netikėta žinia: mirė inž. Andrius Gasiūnas. Dar tik vakar, pirmąją Suvažiavimo dieną, būdamas DBLS Tarybos pirmininku, Andrius darė pranešimą apie Tarybos darbus ir kalbėjo jaunimo reikalu, o šiandien jo jau

nėra... Netekome sumanaus ir energingo vyro, tauraus lietuvių, kuris, nežiūrint savo užimamųjų aukštų pareigų didelėje anglų firmoje ir mokslinio darbo, dažnų kelionių tarnybos reikalais po visą pasaulį, dalyvavimo tarptautinėse inžinierių konferencijose, visad dar rasdavo laiko ir lietuviškajai veiklai. Tur būt, tas įtemptas gyvenimas bus viena priežasčių, išvedusių tą, palyginti, dar jauną žmogų iš mūsų tarpo.

Andriaus širdis nebuvo stipri, jis turėjo ypač saugotis persišaldymų. Paskutinę savaitę jautėsi blogai: skundėsi sloga ir gerklės skaudėjimu. Turėjo ilsėtis. Tačiau tai ne jo būdai. Šeštadienio vakarą grįžo namo pavargęs, o sekmadienio rytą, besiruošdamas vykti į Suvažiavimą, pajuto didžiausius skausmus krūtinėje. Greitosios pagalbos mašina skubiai nuvežtas į ligoninę. Šeši gydytojai dėjo visas pastangas atgaivinti plakti stojančią širdį, tačiau už valandos ramus ir dar šiltas veidas jau rodė prasidėjusią Andriaus kelionę amžinybėn. Paliko savo gražią lietuvišką šeimą — žmoną Gailutę, du sūnus — studentą Arą ir dvylikametį Algimantą, tėvus ir brolį Amerikoj, daug artimų draugų Australijoje ir Anglijoje.

A. a. inž. A. Gasiūnas buvo gimęs 1922 m. sausio 23 d. Sibire, daktaro Aleksandro Gasiūno šeimoje. Būdamas trijų mėnesių amžiaus, Andrius su tėvais grįžo į Lietuvą. Gyveno šiauliuose. Ten baigė ir vidurinę mokyklą. Gimnazijoje pasižymėjo lengvojo atletikoje. Technologiją pradėjo studijuoti Kauno Vytauto Didžiojo universitete. Bolševikams užimant Lietuvą, pasitraukė į Vakarus. Atsidūrė Italijoje, iš kurios jam laimingai pavyko perbėgti į Šveicariją. Pabėgėlių stovyklose Andrius nesėdėjo be darbo. Gavęs Balfo, vėliau šveicarų sti-

pendijas, studijavo Ciuricho ETH Technikos institute, kurį baigė 1948 m. mechanikos inžinieriaus laipsniu. Gavę darbą šveicarų įmonėje, kur specializavosi dujų ir garo turbinų teorijos ir praktikos srityje.

1949 metais vedė Gailutę Klupšaitę. Tais pačiais metais išvyko į Australiją. Melbourne gavo vyriausio inžinieriaus vietą didelėje anglų Matt, Mather & Platt L. Y. P. firmoje. 1969 m. buvo perkeltas Anglijon — į centrinę įstaigą Technikos direktorium. Jo įmonė gamina stambiaus kalibro siurblius elektros stotims. Šiais metais inž. A. Gasiūnas sukonstruavo naujo tipo aukšto slėgio vandens siurblių, pritaikytą atominėms jėgainėms. Susipažinęs su didžiausiomis Europos kontinento tos rūšies įmonėmis, pagal gerus pavyzdžius modernino siurblių gamybą savo firmoje. Jis buvo vertinamas kaip energingas, sumanus ir išradingas inžinierius.

Gavo T. Bernand Hall Prize. Skaitė paskaitas tarptautinėse inžinierių konferencijose. Šiais metais turėjo vykti į Švediją ir Vengriją. Neseniai lankėsi Indijoje, kur inspektavo savo įmonės atliktuosius darbus.

Iki pensijos galvojo gyventi Londone, kur turėjo nuosavus namus. Vėliau numatė grįžti Australijon, kur gyvena žmonos tėvai.

Aktyviai įsijungė į lietuvių visuomeninį gyvenimą, buvo DBLS Tarybos ir Tautos Fondo Anglijoje Atstovybės pirmininkas. Planavo praveisti T. F. aukų rinkimo vakų. Turėjo daug idėjų ir planų, ypač sielojosi jaunimo reikalais. Paskutiniame DBLS Suvažiavime išrinktas Centro valdybon ir LNB direktorium.

Ilsėkis ramybėje, mielas Andriau. Tavo darbai ir tauri asmenybė tebūnie mums pavyzdžiu išeivijoje, tenenublėsta šviesus prisiminimas ilgus metus.

A. a. inž. Andrius Gasiūnas palaidotas balandžio 24 d. Londono Marlybone Finchley kapinėse.

V. K.

SEPTYNIOS DIENOS

Britai kalti

Malio respublika Afrikoje paprašė išsikraustyti tris Sov. Sąjungos diplomatus.

Sov. Sąjunga kaltina dėl to Britaniją, nes jos įtakoje tai buvo padaryta. Toks priekaištas buvo pareikštas Britanijos ambasadoriui Maskvoje.

Britai nesigina: jų užsienio reikalų ministerija patarinėjanti kitų kraštų vyriausybėms, kad geriausia su sovietiniais šnįpais griežtai susitvarkyti.

Karo nusikaltėliai bus teisiami

Bangladešos min. pirm. šeikas Ramanas pakartotinai pareiškė, kad keli šimtai Pakistano karinių nusikaltėlių bus teisiami, bet atvirai posėdžiaujančiuose tribunoluose.

Bangladešos biharai, kurie talkininkavo Pakistano kariuomenei, dabar yra šelpiami Raudonojo kryžiaus. Kurie jų nori, galėsia išvažiuoti.

Geležinkelių streikas

Eritrijos geležinkelininkai pradėjo dalinį streiką (kai kurie traukiniai dar vaikščioja).

Piautynės Zanzibare

Nužudžius Zanzibaro diktatūrinį prezidentą Karumę, saloje prasidėjo chaosas. Gaujos ginkluotų karių vaikščioja po namus ir terorizuoja mažumų tautybes.

Už sutartis

Kancleris Brandtas skelbimais laikraščiuose skatina V. Vokietijos opoziciją — krikščionis demokratų — taip griežtai nesipriešinti sutartims su Maskva ir Varšuva.

Apie 200 profesorių atskiru pareiškimu spaudoje pasisako už sutartis.

Nutraukė santykius

Libija nutraukė santykius su Iraku, kuris pasirašė 15 metų draugystės ir bendradarbiavimo sutartį su Sov. Sąjunga.

Libija visada buvusi kritiška dėl sovietinių sutarčių su ūkiškai atsilikusiais kraštais.

Pasikeitimai Turkijoje

Vos tik išvažiavus Sov. Sąjungos aukščiausios tarybos pirm. Podgornui, atsistatydino Turkijos ministeris pirm. dr. Erimas, išvaldęs vienerius metus.

Prez. Sunay paprašė krašto apsaugos min. Meleną perimti jo pareigas.

Prezidentas pradėjęs pasitarimus su politinėmis partijomis, stengdamasis surasti tinkamą kandidatą į ministerius pirmininkus.

Suslovas įspėja

Kalbėdamas aukščiausios tarybos, Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komiteto prezidiumo narys Suslovas sakė, kad jei Vokietija nepatvirtins pasirašytosios sutarties, tai ji neteksianti savo vaidmens kaip rimtas ekonominis partneris.

Tuo atveju visiškai sužlugęs pasitikėjimas Vokietija ne tik Sov. Sąjungoje, bet ir kituose Europos kraštuose.

Vėl prieš Solženicyną

„Literaturnaja gazeta“ vėl užsipuolė rusų rašytoją, Nobelio premijos laureatą už užsieniuose išėjusį jo romaną „Rugpiūtis 1914“.

Šįkart jis puolamas penkių baltarusių rašytojų pasirašytu laišku. Pagal tą laišką išeitų, kad Solženicynas įsijungė į buržuazinį propagandininkų gretas ir vykdo savo ponų užduotis.

Opozicija prieš Brandto sutartis

Vakarų Vokietijos opozicinės krikščionių demokratų partijos vadas Barzel savo kalboje pareiškė, kad kanclerio Brandto vyriausybė, matyt, turi ką slėpti savo su Sov. Sąjunga pasirašytoje sutartyje.

Vyriausybė neleidusi susipažinti su ta sutartimi, bet joje, matyt, esą kažkokių smir dalių, jei taip slepiama. Net ir tiek, kiek tos sutarties paslapčių išryškėjo, rodo, kad ji rusams reiškia ne tą patį, kaip vokiečiams.

Tie penki traleriai

Penki jokio krašto vėliavų neturintieji traleriai sukiojasi netoli Pietų Vietnamo krantų. Manoma, kad jie gabena sovietinius ginklus ir nori prasmukti į pakrantę ten, kur Pietų Vietnaman yra įsiveržusi Šiaurės Vietnamo armija. Taip ginklais ap rūpinta kariuomenė ilgokai galėtų laikytis.

Nukrypėliai ir kitokie negerieji

Rumunijos prez. Ceausescu iš savo komunistų partijos vadovybės ištūmė penkis aukštus pareigūnus, kurie buvę nukrypėliai ir rūpinęsi pralobti.

Per paskutiniuosius trejetą metų buvęs pakeistas visas septynių žmonių partijos prezidiumas — iš senųjų liko tik vienas Ceausescus.

Prieš Mao Cetungą

Sovietinė Novosti agentūra 100 tūkst. tiražu išleido brošiūrą su tariamomis Mao Cetungo mintimis, kurios, pvz., taip skamba: „Aš pats esu buržuazinis intelektualas“. „Aš ne visas marksizmo sritis esu išstudijavęs, kaip būčiau turėjęs padaryti“.

Graikijos-Vokietijos santykiai

Kai už maistavimą nuteistas 18 m. kailėti graikų prof. Mangakis buvo paleistas gydytis, staiga jis iš amerikiečių karinės bazės aerodromo vokišku kariniu lėktuvu su šeima buvo išgabentas į Vokietiją.

Dėl to pašto tarp abiejų kraštų gerėję santykiai, ir Graikijos vyriausybė pakaltino vokiečius gangsterizmu.

Britanijos duoklė

Praeitą savaitę Britanijoje lankėsi Vokietijos kancleris Brandtas su žmona, be kita ko, pietavo su karaliene ir buvo apnakvydinti Windsoro pilyje, o tai esąs tam tikras Britanijos atpildas už kanclerio pastangas patvirtinti su Sov. Sąjunga ir Lenkija pasirašytąsias sutartis.

Britų Bendruomenės šeimoje

Iš Rytų Pakistano į Bangladešą išvirtusi nauja nepriklausoma valstybė įstojo į Britų bendruomenės valstybių šeimą.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1 Ladbroke Gardens, London W. 11. 2 PU. Tel. 727 2470 Registered as a newspaper at the Post Office.

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Redakcija rankraščius taisy ir trumpina savo nuožūra.

Prenumeratos kaina metams 3,50 sv., do lerių kraštuose — 8 dol. metams; Vokietijoje — DM 30.

Už laikraštį kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesilima atsakomybės.

Nukelta i 3 nsl

Lietuvos temomis yra ir daugiau straipsnių. I. Trakelytė plačiau aptarinėja 1969 i

PRAŠAU MANE PALEISTI

LIUDVICO SIMUČIO PAREISKIMAS
SSSR AUKŠČIAUSIOJO SOVIETO
PREZIDIUMUI

Liudvikas, Adomo s., Simutis, gimęs 1935 m., už dalyvavimą Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdyje 1955 m. Pabaltijo Karinio Sovietų Tribunolo nubaustas mirtimi, SSSR Aukščiausiojo Sovieto Prezidiumas mirties bausmę pakeitė 25 metų griežto režimo pataisos darbų kalėjimu, po 15 kalinimo metų jis 1970. VII. 20, apelenkdamas kalėjimo administraciją, kuri jo pareiskimus sulaukė, savo išlaisvinimui pasiuntė SSSR Aukščiausiojo Sovieto Prezidiumui šitokią savo pareiskimą:

SSSR Aukščiausiojo Sovieto Prezidiumui
Simučio Liudviko, Adomo s., g. 1935.
Adresas: Mordvių ASSR (Mordovskaja ASSR) p/o Javos, ZX 385/10

PAREISKIMAS

„Buvau penkerių metų amžiaus, kai man parodė mano tėvo lavoną. Pusė veido sutinus, pamėlynavus. Antroji pusė kruvina. Akys išdurtos. Rankų ir kojų oda balta, atšokus nuo kūno, apvirinta. Liežuvis ištrauktas ir virvele ištemptas. Lyties organai sutraukti. (Apie tai aš sužinojau vėliau). Gretomis daug tokių pat sumaitotų lavonų. Mano motinos ir daugelio man nepažįstamų žmonių raudojimas. Prakeikimai bolševikų adresu.

Ligi tol aš nebuvau girdėjęs žodžio „bolševikai“. Pirmąją informaciją apie bolševikų gyvenimą man netikėtai pateikė jų sumaitotų lavonų pavidalu ir jų adresu siunčiamųjų prakeikimų: žmogėdros, pabaisos, niekšai, žmonių paduognės.

Tuos prakeikimus siuntė ne propagandistai, o iš siaubo ir skausmo sąmonę prarandanti motinos, žmonos, dargi vyriškiai.

Tai buvo 1941 metų birželio mėnesį, raudonajai armijai traukiantis. Man tada buvo penkeri metai amžiaus. *)

*) Liudviko Simučio tėvas Adomas Simutis, kilęs iš Vegerių vls., Mažeikių aps., nuo lat gyveno savo namely Kaunatavoje, Lukės vls., Telsių aps. Dirbo padidiniu darbininku. Buvo vedęs. Turėjo du sūnus. Nepriklausomybės laikais politinėms organizacijoms nepriklausė. Apie jo kokią reikiškumą, Lietuvai sovietams okupavus, trūkstą žinią, 1941. VI. 8, tik dvi savaitės prieš Vokiečių-Rusų karo pradžią, jis buvo NKVD

Po antisovietinė pogrindžio LLKS (Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdyje) vėliava aš atsidūriau ne todėl, kad man socializmo idėjos nepatiko, tada aš dar buvau per jaunas, kad pakankamai susivokčiau teorijoje, — o todėl, kad raudonosios armijos į Lietuvą atneštoji sovietų valdžia dorojosi su nesuprantamos naujosios tvarkos neprisimančiais žmonėmis su besaikiu ir nusikaltama žiauryste. LLKS sudarė Lietuvoje visiems žinomą ir pakankamai įspūdingą jėgą, išėjusią prieš sovietų armijos okupaciją Lietuvoje, prieš jos užkartą sovietinę santvarką.

Ėjo nelygi kova, todėl nuožmi. Kova žūtinė. Lietuvos istorijoje tai ne naujiena. Jei nūdien Vietnamo partizanai didelę pagalbą eina ne tik iš Sovietų Sąjungos, bet ir iš daugelio kitų šalių kompartijų, tai ginanties savo mažąją gimtinę nuo galingojo agresoriaus Lietuvos partizanams iš šalies niekas iš esmės nepadėjo. Beveik visi padorūs pasaulio žmonės (jei po visa tai galima juos padoriais laikyti) tylėdami žūrėjo į sovietinių karių vykdomas lietuvių žudynes. Penkerius pokario metus Lietuvoj nesiliovė šaudynės, leijosi žmonių kraujas, žmonės vaitojo tiek dėl sovietinės valdžios, tiek dėl LLKS rankos.

Eet aš žinojau, kad Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdyje lietuviai, saviškiai, o sovietų armijos kariai kalbėjo man nesuprantama, svetima rusų kalba. Aš žinojau, kad Lietuvoje revoliucijos nebuvo, kad raudonoji armija atėjo į mūsų šalį ir nekviesta pradėjo joje daryti savo tvarką ir kad tai vadinosi okupacija. Aš žinojau, tikrai žinojau, kad ne LLKS kovą privedė iki tokio įniršio, nesgi LLKS dar neegzistavo, kai čekistai jau virino mano gyvam tėvui rankas, traukė jo lyties organus.

suimtas ir laikomas Telsių kalėjime. Jo lavonas buvo rastas Rainių miškely drauge su 72 kitų Telsių kalėjime kalintųjų ir, rusams besitraukiant, 1941. VI. 24 naktį Rainių miškely nukankintųjų lavonais. Tarp jų lavonų buvo dar keturi kaunataviškiai: Adolfas Butkus, Karolis Kizevičius, Petras Maskolenka ir Kazys Paulauskas, NKVD suimti tą pačią dieną kaip ir Simutis. Kaunatavoj niekas neabejojo, kad visus juos bus įskudė po 1863 m. sukilimo Kaunatavos dvaro žemėse įkurdinti rusai kolonistai.

Vertėjas

Aš norėjau gyventi, mokytis ir žaisti. Betgi koks gyvenimas, kai trečia diena gatvėje tįso nužudytas kaimynas ir niekam nevalia jo palaikyti... Koks gi mokymasis, kai čia vienas, čia kitas moksladraugis liujasi rodytis mokykloje — juos drauge su šeimomis užkaltuose prekinuose vagonuose išvežė į Sibirą... Koks gi žaidimas, kai suaugusieji rauda.

O kad aš netirštinu spalvų ir apkalbomis neužsimu, liudija skaičiai. Štai kai kurie jų. Nuo 1944 m. liepos iki 1945 m. gruodžio likviduotos 1067 antisovietinės pogrindinės organizacijos ir grupuotės, 839 banditų ginkluotos grupuotės (mūsų partizanai pravadžiojami banditais), 11870 kontroverliuocininkų (Lietuvos KP CK Partijos archyvas, 1771 fondas, op. 1771, od. sb 89, 88 psl.).

Palyginkite: Didžiojo tėvynės karo metais antisovietiniame pogrindyje ir partizanų sąjūdyje dalyvavo 9187 žmonės, kurių 1422 žmonės žuvo. (Staras „Partizanų Judėjimas Lietuvoje Didžiojo Tėvynės karo metais“, mokslo kandidato disertacija, 1965 m. 243 psl.).

Mano krūtinėje plakė gyva, ne akmeninė širdis. Likti nuošalyje aš negalėjau. Negalėjau! Mano antisovietinė veikla buvo gieninga ir nesavanaudiška. Aš dariau vien tai, ką nuoširdžiai laikiau būtina ir naudinga kovos reikalui su lietuvių tautai svetima sovietų valdžia. Nieko nedariau dėl asmeninės naudos ar garbės. Buvau įsitikinęs, kad kovojau su neteisingu, kad vykdaau savo pilietinę pareigą savo gimtinei, savo tautai ir visai žmonijai. Ta aplinkybė, kad antisovietinis sąjūdis Lietuvoje, pirmaisiais pokario metais apjungęs dešimtis tūkstančių žmonių, per 10 kovos metų pasidarė labai negausus, manęs nejaudino, o atvirkščiai, mane įkvėpė žygiams. Aš radau reikalingą kovoti ne tik už save patį, bet ir už tuos, kurie pakliuvo į čekistų rankas ir su numeriu nugaroje, mirdami badu, kasė anglis Vorkutoje, taip pat už tuos, kurie, nematydami pergalės, iš baimės pakėlė arba nuleido rankas.

Aš buvau suimtas ne 1952 metais, kai valstybės saugumo organai gavo pakankamai duomenų apie mano ryšius su antisovietiniu pogrindžiu, apie tai, kad turiau ginklą, kad platinu nelegaliai leidžiamus LLKS laikraščius, brošiūras ir lapelius. Mane suėmė 1955 m., po trejų metų mano aktyvios antisovietinės veiklos, suėmė tada, kai, stuburo džiuvos parbloktas, pagal gydytojų prognozę buvau trejiems metams paguldintas į ligoninę, gulėjau gipse, negalėjau vaikščioti.

Tatai nepadėjo man persiimti pagarba čekistų atžvilgiu, neskatino keisti nusistatymų sovietų valdžios atžvilgiu.

Tik Sovietų Sąjungos KP viešas Stalinio asmenybės kulto pasmerkimas ir pripažinimas, kad šalyje buvo eilė nenormalių reiškinių, kaip nekaltų piliečių represavimas, nužudymas, akių dūdimas ir pn. ir kad 'tatai neturėtų pasikartoti' (Chruščiovas), pastatė man klausimą: nejaugi Kremlius taip pakeistų savo politiką, kad kova prieš sovietinę valdžią taptų nebereikalinga?

Be to, apie tą patį laiką aš jau aiškiai supratau, kad politinė veikla aš verčiausi ne iš pašaukimo, o iš reikalo, kad aš negalėjau būti politiniu veikėju, nes neturiu tam nei reikalingų gabumų, nei noro, nei pakankamo išsilavinimo.

Todėl aš įstojau į taikaus, ramaus, darbinio gyvenimo kelią. Pradėjau kelti savo išsilavinimo lygį. Įsigijau porą darbo specialybių. Pradėjau dirbti, nors dėl sveikatos padėties buvau nuo darbo atleistas. Įtempiau visas jėgas, kad išvengčiau pažeisti suimtiesiems nustatytą režimą, nors ir negalėjau pripažinti jo visiškai teisingu.

Paskutinių aštuonerių metų būvyje (iki 1970 m.) aš tolydžiai buvau alkanas. Buvo labai sunku. Bet aš tylėjau, nors tokio valdžios nusistatymo kalinamųjų atžvilgiu, ypač politinių kalinių atžvilgiu, negalėjau pripažinti teisingu. Beveik tolydžiai čia mums duoda tokia žemos kokybės duona, kad netgi peralkę žmonės neįstengia savo davinio suvalgyti. Tokia pat duona tiekiami ir netoliese apgyventų vietovių gyventojams. Bet jei tyli pilnateisiai piliečiai, tyliu ir aš, kalinys, nors tokio tylyjimo negalėjau laikyti normaliu. Tai neatitinka „komunizmo statybos moralinio kodekso dvasios“, juo labiau, kad dabar šalyje jau ne pokariniai badmečio laikai. Sprendžiant iš laikraščių, dabar yra iš ko gaminti normalią duoną.

Sovietų valdžios atstovai dažnai mane apšaukia nusikaltėliu, banditu. Aš tyliu, nors tokį nusistatymą mano atžvilgiu laikau neteisingu. Neteisingas jis ne tik todėl, kad aš ne banditas, bet ir todėl, kad sovietų valstybės oficialioji politika deklaruoja pakantą kitai manantiems.

Ligi šiol nei sovietų valdžiai, nei komunizmo idėjai aš nepersisiemiau pasitikėjimu bei pagarba. Tikriausiai tai dėl to, kad mano buvimas kalėjime tam ne padėjo, o, atvirkščiai, kludė. Čia sovietų valdžios atstovai, kovotojai už komunizmą (bent pagal savo užimamą postą) dažnai man pataria: „Keisk pažiūras. Kito kelio į laisvę nėra“. Tuo pačiu jie atima iš manęs galimybę pagarbai nusiteikti jų ir jų atstovaujamoms valdžios bei partijos atžvilgiu. Kam jau kam, jei ne jiems privalu žinoti ir suprasti Markso mokymą, kad žmogaus pažiūrų formavimas priklauso nuo daugelio veiksnių, bet tik jau ne nuo nuosavo noro vienokias ar kitokias pažiūras turėti.

Auklėjamojo užsiėmimo darbinę pusę čia, ypatingo režimo pataisos darbų kolonijoje,

kurioje esu laikomas, taip pat yra tokia. Betgi kas pasibaurejimo darbu ir to darbo administratoriais daugiau nieko man negali duoti. Aš mėgstu dirbti iš širdies, veido prakaite, kūrybingai. Tai liudija mano asmens byloje padėkos už gerą darbą ir pavyzdinę elgesį. Bet kai čia iš manęs reikalauja darbo, kuriam atlikti man neduoda nei žaliavos, nei reikalingų įrankių, tai esu priverstas blogai dirbti; be to, kai pirmąją mėnesio pusę apskritai darbo nėra, o antrąją pusę tenka dirbti už du, kai bet kurį mėginimą pasigaminti trūkstamą ar pritaikyti turimą darbui įrankį lydi prižiūrėtojų itariami žvilgsniai arba net ir tikri tardymai, o dažnai tatau kvalifikuojama ir tvarkos pažeidimu — tai toks darbas manęs netaurina.

Kalėjime praėjo 15 mano gyvenimo metų. Suprantu, jog tiek laiko yra labai maža, kad nuo mano rankos kritusio Osipovo artimųjų širdyje aprimtų skausmas. Betgi ir mano širdyje lig šiol skausmas neatlyžo dėl čekistų žvėriškai nukankinto mano tėvo, kuris buvo suimtas tik kaip įtariamas ir kurio kaltė (dargi sovietinės valdžios mastu) nebuvo įrodyta. Netgi jo reabilitavimo negaliu tikėtis, nes jis buvo nukankintas prieš teismą, tikriau — be jokio teismo. O visi jį pažinojusieji man kalbėjo, kad jis buvo geras žmogus.

Aš esu prieš, kategoriškai prieš kerštą. Mano buvimas kalėjime liudija, kad aš sugebu gyventi darbingą, taikų gyvenimą, sugebu būti lojalus sovietų valdžiai, jei ji rimtai imasi savo klaidas taisyti.

Suprantu, kad šioks liudijimas nebūtinai turi būti priimtas įrodymu. Argi maža žmonių, kurie ne 15 metų, bet visą gyvenimą veidmainiauja! Vis dėlto man dabar ne 15-19 metų, kai aš bandžiau kaktą sieną laužti. Dabar aš linkęs atskaitomybei ir žinau, kad valstybės saugumo organai, padedami sovietų armijos, LLKS seniai likvidavo. Sovietinės Lietuvos laikraščiai ir žurnalai, kuriuos turiu galimybę kalėjime skaityti, tvirtina: lietuvių tauta suprato, kad komunizmas ne tik neišvengiamas, bet ir puikus, kad Lietuvos sąjunga su Rusija ne tik tvirta, bet ir naudinga, todėl antisovietinei veiklai Lietuvoje dabar nebėra dirvos. Nuosekliai nebėra pagrindo prielaidai, kad aš atnaujinau antisovietinę veiklą, jeigu mane paleistų.

Būdamas antisovietiniu, iki savo suėmimo aš sugebėjau ir komjaunuoliu būti, dargi komjaunimo aktyvistu. Sugebėjau aš dabar taip pat suvaidinti atgailaujantį nusikaltėlį, kokiu mane čia norėjo padaryti. Mokėčiau prirašyti visą drobėlę pagyrų ir būrio viršininkui, ir visai sovietinės valstybės pataisos darbų sistemai, ir apskritai sovietų valdžiai. Mokėčiau prikalbėti krūvą malonių pažadų. Tuo užsitarnaučiau kolonijos administracijos tarpininkavimą malonei gauti. Bet aš to nedarau ir nedarysiu, nes tai nebūtų iš širdies. Jei nėra reikalo kalbėti, jei neprivalu, aš moku ir galiu dėl daug ko patylėti. Eet meluoti, juoba savo asmens naudai meluoti — labai jau nesinori.

Aš tikiu teisingumo triumfu. Tai nereiškia, kad aš nieko gera nematyčiau sovietinėje santvarkoje. Ne apie tai čia eina kalba. Čia aš tik pabrėžiu, kad negalėjau prieš sovietinę valdžią nekovoėti, kad nebuvau ir netapau nusikaltėliu, kad mano gyvenimas kalėjime nepadėjo išspręsti mano priešiško sovietinės valstybės valdžiai. Ir nėra pagrindo laukti, kad greitai laikų padėtis pasikeistų, nes plyšys tarp sovietų valstybės oficialiosios linijos ir dalykų čionykštės konkrečios padėties yra labai gilus. Ogi už tvoros vykstančius pasikeitimus negalju pakankamai stebėti, nes nuo jų esu patikimai izoliuotas. (Ar kas pasaulyje gali patikėti, kad ligi šiol nesu matęs nei televizoriaus, nei tranzistoriaus. Bet tai tiesa).

Suprantu, kad manęs, su ginklu rankose išėjusio prieš sovietų valdžią, čekistai negalėjo nesuimti ir nelaikyti nustatytą laiką kalėjime, bet nesuprantu, kam kalėjime mane badu marino ir visai manimi tyčiojosi. Be to, šiuo metu, kai kova jau baigta, kai mes nugalėti, mano buvimas kalėjime darosi nenaudingas. Juo labiau, kai mano sveikatos stovis paskutiniu metu ėmė pastebimai blogėti. Jei dabar aš dar darbu tinkamas ir savo gyvenimui užsidirbu, tai kalėjimo sąlygomis artimiausiu laiku galiu tapti nedarbingu. Tada išlaisvinimas man būtų kartesnis nei mirtis kalėjime.

Iš to, kas aukščiau pasakyta, eina išvada, kad tolimesnis mano buvimas kalėjime negali ugdyti manų pagarbos sovietų valstybės valdžiai, o, atvirkščiai, man nurodinė, kad, nepaisant garsių pažadų, vis tiek kartojasi tai, kas „neturi kartotis“, ir patvirtins jau kilusią mano mintį, kad tąsyk, 1956 m., Sovietų Sąjungos Aukščiausiojo Sovieto Prezidiumas pakeitė Pabaltijo Karinio Tribunolo sprendimą mane sušaudyti tik dėl to, kad, užuot mane paprastai sušaudė, kalėjime užkankintų nepakeliamomis gyvenimo sąlygomis.

Prašau mane paleisti“.

(Parašas) L. Simutis

1970. VII. 20

Paaikškinimas

„Savo pareiskimą Sovietų Sąjungos Aukščiausiojo Sovieto Prezidiumui siunčiu neoficialiu keliu, t. y., ne per kolonijos specialų, kaip man, kalinių, privaloma, o man nelegaliu keliu, aplenkdamas kolonijos cenzūrą. Tuo būdu sąmoningai pažeidžiu kolonijos režimą, bet man kitos išeities nėra. Šio pobūdžio pareiskimus kolonijos administracija laiko piktybine antisovietika ir

LIETUVOJE

MIRĖ J. STRAZDAS

Lietuvoje kovo mėn. mirė vienas seniausio teatro veteranų Jonas Strazdas. Buvo gimęs 1886 m. švenčionių apskr. Buvo spausdavininku, dramų aktorium ir vertėju. 1928 m. buvo vienas „Spindulio“ bendrovės Kaune steigėjų. (E)

J. KEROUAC ROMANAS

Vilniuje išleistas amerikiečių rašytojo, mirusio 1969 m., J. Kerouac romanas „Kelyje“ (347 psl., 25.000 egz.). Vilniaus spaudo pažymi, kad rašytojas atskleidęs bitnikų gyvenimą, jų savotišką protestą ir maištą prieš visuomenę. (ELTA)

VILKAVISKIO BITININKAI

Vilkaviškio rajone yra daugiau kaip 200 bitininkų, jie prižiūri beveik 4000 bičių šeimų.

Dar 1000 bičių šeimų yra valstybinių ūkių ir kolūkių bitynuose.

PLUNGĖS LIGONINĖ

Atidaryta Plungės rajono ligoninė.

SAVIVEIKLININKAI STATO OPERĄ

Akmenės saviveiklininkai stato M. Petrausko operą „Birutė“.

„MICHAILU LERMONTOVU“ Į KLAIPĖDĄ

Keleiviniu laivu „Michailu Lermontovu“ į Klaipėdą buvo atplaukę 600 turistų iš „broliško respublik“ susipažinti su Pabaltijo respublikų ekonominiu ir kultūriniu gyvenimu.

Svečiai buvo sutikti miesto saviveiklininkų, gavo suvenyrų, vakare laivo muzikiniame salone įvyko saviveiklininkų koncertas, jie susipažino su Klaipėda ir Palanga, ir viskas baigėsi draugystės vakaru ir lietuviškos muzikos ir šokių koncertu.

Į RUSIJOS MIESTUS

Į Rusijos miestus išvyko gastroliuoti J. Domarko vadovaujamas Valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras. Orkestras koncertuos Vladimire, Ivanove, Jaroslavlyje ir Gorkyje.

Koncertuose taip pat dalyvaus Šopeno pianistų konkurso diplomantė E. Elinaitė ir solistas V. Daunoras.

SPORTO INVENTORIAUS FABRIKAS

Žaliakalnio pramonės rajone Kaune ruošiamasi 5 hektarų plote statyti sporto inventoriaus fabriką.

Jis pradės veikti tik penkmečio pabaigoje, kasmet gamins 200 tūkst. porų slidžių, dešimtis tūkstančių gimnastikos priemonių, stalo teniso stalus, inkus.

PRIPAZINTA: SKANI DUONA

Speciali komisija patikrino Jonavos duonos fabriko 22 gaminius ir pripažino, kad kepama skani Aukštaičių, Palangos, Kauno, Nemuno duona ir pyrago gaminiai.

Pirmoji vieta atiteko Genės Stanislauskienės pamainai.

METMENYS

1970 m. Lietuvoje išleistas „Poezijos pavasario“ knygas. L. Gerulaitis rašo apie J. Jurginio knygą „Renesansą ir humanizmą Lietuvoje“.

R. Šilbajoris nagrinėja A. Skėmos raštų II tomą ir įžiūri šio rašytojo draminiuose veikaluose kelią į metafizinę misteriją. K. Reikalas apžvelgia svetur išėjusias jaunimui ir vaikams skirtas knygas.

„Metmenų“ aktyvųjį branduolį, atrodo, sudaro mokslininkai, akademikai. Savi sričių studijinius darbus jie ir spausdina žurnale. R. Šilbajori jau minėjome. Be kita ko, R. Šilbajorio darbas apie J. Vaičiūnaitės poezijos šviesą ir spalvas, kaip kronikės pasakytą, yra jo paskaita, skaityta Santaros-Sviesos federacijos suvažiavime.

Marijos Gimbutienės spausdinamas mokslinis darbas apie indoeuropiečių protėvyne, kaip tai liudija kurganų (pilkapių) kultūra. Darbas jau buvęs spausdintas anglų kalba leidžiamame leidinyje 1970 m. „Metmenyse“ pateikiamas tos studijos su trumpintais vertimas.

B. V. Mačiuko spausdinama pradžios idomos studijos apie socialines problemas sovietinėje Lietuvoje. Pats žurnalo redaktorius V. Kavolis rašo apie revizionistinę etiką (taip pat studijos tik santrauka pateikiama, o visas darbas ištisai bus spausdinamas amerikiečių žurnale).

Spausdinami dviejų dramaturgų darbai: K. Ostrausko „Lozorius“ ir A. Landsbergio „Tuščia pieva ir šaltas vėjas“ (ištrauka iš „Paskutinio pikniko“ tragikomedijos).

Poezijai atstovauja A. Pečiūraitė ir E. Juodvalkytė.

už tai baudžia, juoba, kad savo pareiskime kludžiau ir administracijos interesus.

L. Simutis“

„Paskutinių įvykių kronikos“ Nr. 18 1971 m. kovo 5 d. laidoje, kur aprašomas Simučio nuteisimas, pažymėta: „Vyriausioji SSSR prokuratūra pranešusi Simučiu, kad nesą pagrindu jo bylai peržiūrėti“. (ELTA)

LITERATŪROS LAUREATAS

Iš JAV ką tik gauta džiugi naujiena, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos 1971 metų literatūros premiją (1000 dol.) laimėjo mums gerai žinomas londoniškis rašytojas ir redaktorius Kazimieras Barėnas už savo paskutinę knygą *Dvidešimt viena Veronika*.

Šitas K. Barėno kūrybos pripažinimas ir įvertinimas yra malonus įvykis ne tik jam pačiam, bet ir visiems Anglijos bei Europos lietuviams, kurių tampe autorius plačiai ir šakotai reiškiasi. Ypačiai šituo pripažinimu gali didžiulis Nidos Knygų Klubas, kuris minimą knygą išleido (tai nebe pirmas Nidos premijuotas leidinys) ir kurio sėkmingam darbui autorius vadovauja.

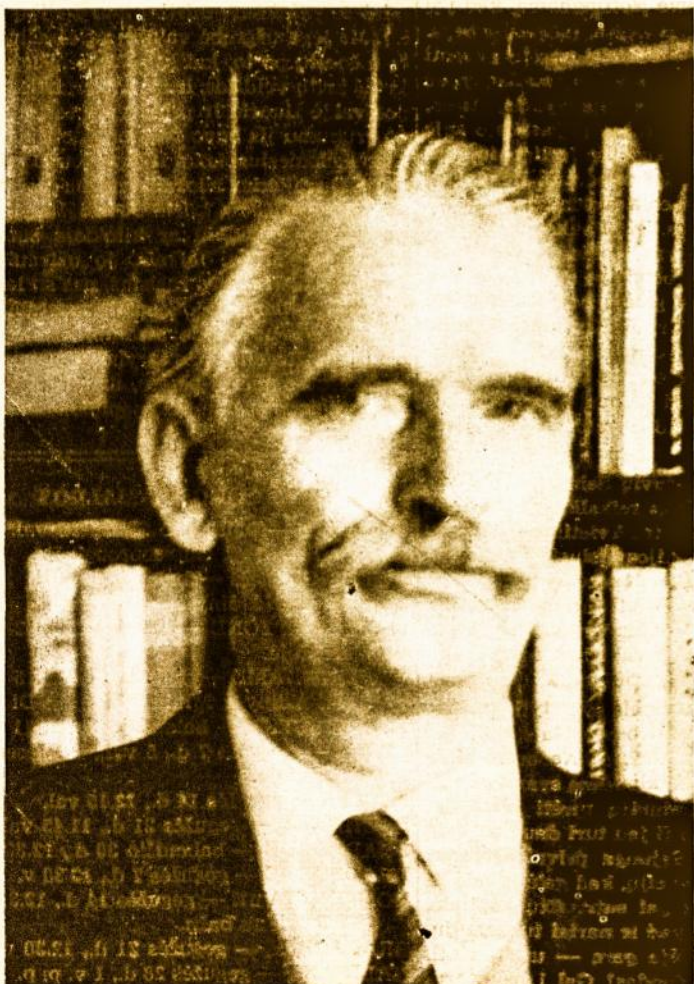
Kazimieras Barėnas literatūroje reiškiasi ne nuo šiandien. Jau 1953 m. pasirodė jo pirmasis novelių rinkinys *Giedra visad grįžta*. Po to sekė *Karališka diena*, kiek vėliau *Atsitiktiniai susitikimai*. 1969 Nida išleido jo pirmąjį romaną *Tūboto gaidžio*

metai, už kurį autorius gavo Montrealio Akad. Sambūrio Kanadoje V. Krėvės vardo literatūros premiją. Pagaliau praėjusiais, 1971 m., pasirodė *Dvidešimt viena Veronika*, susilaukusi palankaus įvertinimo beveik viso pasaulio (ir Lietuvos) lietuviškojo spaudoje ir pagaliau apvainikuota Rašytojų Draugijos literatūros premija.

Apie K. Barėno knygos ir apskritai rašytojo meilę ir jo šioje srityje nuveiktus darbus būtų galima daug, tikrai daug parašyti. Bet toks rašymas, dėl neišpasakyto redaktoriaus kuklumo, jau iš anksto būtų pasmerktas į redakcijos krepšį (šitas trumpas rašinėlis „prašmugeliavo“ tiesiog į spaustuvę, aplenkiant redaktoriaus cenzūrą...)

Šia proga linkėtina „Veronikų“ autoriui dar daug šviesių kūrybos metų ir gausaus raštų derliaus.

J. Vikis

Kazimieras Barėnas, autorius dviejų premijuotų knygų „Tūbotas Gaidys“ ir „Dvidešimt viena Veronika“, kurias išleido Nidos Knygų Klubas Londone.

Europos Lietuvių Kronika

TAUTOS FONDUI AUKOJO

DBLS Coventrio Skyrius £10,00, A. Stankevičius ir K. Jankus po £1,00. Nuosirdžiai dėkoja

T. F. A. D. Britanijoje

LANKYSIS VYSKUPAS DR. A. L. DEKSNYS

Eirželio 10 d. Vakarų Europos lietuvių vyskupo dr. A. L. Deksnys lankys Gloucesterio ir Stroudo lietuvių, o birželio 11 d. Leicesterio. Teiks Sutvirtinimo sakramentą, laikys pamaldas, susitikis tautiečius priėmimo salėse. Ne tik vietinius, bet ir iš visur lietuvių bei jų bičiulių kitataučius maloniai iš anksto kviečiame dalyvauti pamaldose ir priėmimuose.

Norintieji gauti Sutvirtinimą iš lietuvių vyskupo, prašomi suabiti pranešti kun. S. Matuliui, MIC, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH. Telefonas: 865 738.

Vyskupo liet. pamaldos Gloucesterio vietos, Stroudo lietuviams ir svečiams bus VI. 10, 12 val. šv. Petro bažnyčioje, London Rd., Leicesterio VI. 11, 12 val., šv. Širdies bažnyčioje, Mere Rd. Po pamaldų — priėmimai. Norintieji dalyvauti priėmimuose iš anksto praneša Jonui Vilimui, 18 Sinope Street, Gloucester, GL1 4AW, arba Aldonai Tūrienei, 26 Glenfield Crescent, Glenfield, Leicester LE3 8FH.

Kitur Anglijoje vyskupas lankysis negalės dėl kitų įsipareigojimų.

Kun. S. Matulis, M. I. C.

LONDONAS

NEMALONUS NEAPSIZIURĖJIMAS

Dėl neapsizūrėjimo praeitame „Europos Lietuvio“ numeryje nebuvo išspausdintas pranešimas apie Londono Lietuvių Socialinio ir Sporto Klubu visuotinį susirinkimą, kuris įvyko balandžio 22 d.

Dėl to nemalonus neapsizūrėjimo labai atspirašome Londono Lietuvių Socialinio ir Sporto Klubu pirmininką S. Kasparą.

LONDONO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA BBC STUDIJOJE

Balandžio 8-9 dienas Londono šeštadieninės mokyklos tautinių šokių grupė praleido BBC studijoje Cardiffe, kur buvo nufilmuoti spalvotoje filmoje. Jie ten šoko ir dainavo.

Sekmadienio vakare sugrįžę į Londoną, dalyvavo vakarinės mišios, kurias atnaušavo kun. dr. J. Šakevičius, MIC, o po pamaldų tėvai savo jaunuosius pasitiko su užkandžiais Sporto ir Socialinio klubo salėje.

Valio jauniesiems šokėjams ir jų vadovams V. Jurienei, P. Senkuvienai ir G. Neiberkieni.

Kada tas filmas bus rodomas televizijoje, bus pranešta per BBC Radio Times ir informuojama per E. Lietuvį.

PADEKA

Šv. Onos Moterų Draugija dėkoja J. ir M. Paruliams, M. Knabikienei, A. Putnienai, V. Puidokienei ir Sporto ir Socialiniam Klubui už dovanas Margučių baltaus loterijai. Didelis ačiū narėms ir svečiams už gausų atsilankymą.

Už gražiausius margučių premijas laimėjo O. Naujokienė ir G. O'Brien.

DERBY

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Mūsų kolonija su entuziazmu ruošiasi Motinos Dienos minėjimui, kuris įvyks gegužės 6 d., 5.30 val. p. p., gražioje ukrainiečių klubo salėje, 27, Charnwood Street.

Programoje kun. A. Gerybos paskaita. Meninę dalį atliks Irenos Venckienės paruošti vaikai. Be to, pasirodys moterų kvartetas, vadovaujamas Janinos Damijonaitienės. Veiks turtinga loterija ir puikus baras.

Maloniai kviečiame vietas ir tolimesnių kolonijų tautiečius gausiai atsilankyti ir pagerbti mums mielą lietuvių motiną. Lauksime.

Parapijos Taryba

BRADFORDAS

SUDARYKIME ALBUMĄ

Šiais metais sueina 15 metų nuo lietuvių Vyties klubo įsteigimo ir 25 metų nuo lietuvių platesnio įsikūrimo Bradforde.

Tas sukaktis minint, be kita ko, numatyta sudaryti albumą. Tam tikslui reikalinga kuo daugiau nuotraukų iš klubo narių ir apskritai lietuvių gyvenimo Bradforde ir

artimesnėse apylinkėse.

Visi čia gyvenusieji ar gyvenantieji lietuvių maloniai prašomi paaukoti po vieną kitą nuotrauką.

Nuotraukas įteikti ar pasiųsti, pažymint jų antroje pusėje ar atskirai jų datą, kas ir kokia proga fotografuota, šiuo adresu: Lithuanian Vytis Club, 5, Oak Villas, Bradford BD8 7BG Yorks, England.

Toks albumas bus lyg mūsų gyvenimo veidrodis ir gera medžiaga istorijai.

GROZIO KARALAITĖS RINKIMAI

Balandžio 30 d., sekmadienį, 3 v. p. p., Vyties klube įvyks lietuvių gražuolės rinkimai.

Maloniai kviečiamos dalyvauti lietuvių tės iš Bradforde ir artimesnių apylinkių. Įsirengti bus 1972 m. lietuvių grožio karalaitė, bus apdovanota pinigine premija ir galės dalyvauti Pavergtųjų Tautų Komiteto rengiamuose grožio karalaitės rinkimuose Bradforde gegužės 13 d.

Lietuvių tės, nepraleiskite šitos progos.

Vyties Klubu Valdyba

LEIGH

SUSIRINKIMAS

Balandžio 29 d., šeštadienį, 6 val., Lord Nelson Hotel, Bradshawgate, Leigh, DBLS skyriaus valdyba šaukia narių susirinkimą, kuriame mūsų atstovas padarys pranešimą iš DBL Sąjungos ir Namų B-vės akcininkų suvažiavimo.

Skyriaus narius ir akcininkus prašome gausiai dalyvauti.

Skyriaus Valdyba

COVENTRY

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

DBLS Coventrio Skyriaus Valdyba gegužės 6 d., šeštadienį, 6 val. vak., Lenkų atsargos karių klubo salėje, Whitefriars Lane, Coventry, rengia

Motinos Dienos Minėjimą.

Tos dienos programoje numatoma paskaita, deklamacijos ir kt. Po oficialios dalies bus šokiai, gros E. Dragūno vadovaujamas „Avon“ orkestras iki 1 val. ryto, baras ir užkandžių bufetas veiks iki 12 val.

Visus vietas ir kitų apylinkių tautiečius su draugais bei pažįstamais maloniai prašom atsilankyti.

Skyriaus Valdyba

MANCHESTERIS

MOTINOS DIENA

„Živilės“ ir „Maironio“ draugovės gegužės 6 d., šeštadienį, 6 val. vakare, Manchesterio Lietuvių Soc. Klubu patalpose rengia

Motinos Dienos minėjimą.

Bus paskaita. Meninę dalį išpildys skautai ir skautės. Maloniai kviečiame visus tautiečius minėjime dalyvauti. Motinos bus pavaikintos arbatėlės.

Draugovių Vadovai

KLUBO SUSIRINKIMAS

Manchesterio Lietuvių Socialinio Klubu Valdyba savo patalpose balandžio 30 d. (sekmadienį), 5 val. p. p., šaukia visuotinį pusmetinį narių susirinkimą.

Nesurinkus kvorumui 5 val., susirinkimas bus atidėtas viena valanda ir 6 val. bus pravestas nežūrint susirinkusių narių skaičiaus.

Klubu Valdyba

DBLS SUSIRINKIMAS

DBLS Manchesterio skyriaus valdyba balandžio 29 d., šeštadienį, 6 val. po pietų, Manchesterio Socialinio klubo patalpose šaukia savo skyriaus narių susirinkimą.

Grįžęs iš suvažiavimo atstovas A. Jaloveckas padarys pranešimą.

Kviečiame Ramovėnų skyriaus narius pasiklausyti pranešimo iš suvažiavimo. Kviečiame ir apskritai visus dalyvauti ir pasiklausyti žinių iš Londono.

Skyriaus Valdyba

KEIGHLEY

MIRĖ MEČYS GELČIUS

Balandžio 20 d. Keighley kapinėse po pamaldų šv. Marijos bažn. palaidotas a. a. Mečys Gelčius, sulaukęs 49 metų amžiaus. Laidotuvių apeigas atliko kun. J. Kuzmickis, dalyvaujant parapijos kun. klebonui ir mažam būreliui lietuvių bei pažįstamų.

Vellonis ilgėlesnį laiką gyveno Keighley ir neturėjo jokių giminių. Jo gi sveikata nebuvo stipri. Po sunkios vidurių operacijos pradėjo kiek taisyti, bet atkritęs mirė. Amžiną atilsi!

VOKIETIJA

ŠIAURĖS VOKIETIJOS LIETUVIŲ EVANGELIKŲ SUVAŽIAVIMAS HAMBURGE

Gegužės 6 ir 7 dienomis Baliulių bute, 2 Hamburg 13, Bogenstr. 19 III, telefonas 0411-446806, įvyks Šiaurės Vokietijos Lietuvių Evangelikų suvažiavimas.

Suvažiavimo tema: Krikščionies atsako-

SUVAŽIAVIMO DIENOS

D. Britanijos Lietuvių Sąjungos suvažiavimą balandžio 15 d. atidare pirmininkas J. Alkis, pasidžiaugdamas susirinkusiųjų gausumu. Pirmininkauti jis pakvietė dr. St. Kuzminską, sekretoriauti J. Zoką.

Dr. S. Kuzminsko siūlymu pagerbiami asistojimu žuvusieji kovose už Lietuvos nepriklausomybę ir tremtinių stovyklose ir mirusieji DBLS nariai.

Raštu suvažiavimą sveikina DELS kūrėjas, pirmasis pirmininkas ir garbės narys P. B. Varkala, pasidžiaugdamas gyvybe organizacijos, švenčiančios 25 m. sukaktį. Prel. J. Gutauskas savo sveikinime taip pat prisimena DBLS sukaktį, linki sveikos nuotikos ir darnumo. Dar sveikina skautininkę G. Zinkuvienę.

Sveikinamąją kalbą pasako Lietuvos Atstovas V. Balickas (kalba spausdinama atskirai).

J. Zokas sveikina Lietuvių Katalikų Bendrijos vardu, siūlydamas nesibijoti šios naujos organizacijos ir kviesdamas talkoj su ja dirbti.

Skautų Pirmijos ir Anglijos Rajono vardu sveikina skautininkas J. Maslauskas.

Po to pakviečiama mandatų ir nominacijų komisija: J. Levinskas, J. Dimša ir K. Bivainis.

Praeito suvažiavimo protokolą perskaito V. Zdanavičius. D. Banaitis pripažįsta, kad protokolas geras, bet jį rašė valdybos narys ir direktorius! J. Bendorius iškelia pataisą dėl to, kad D. Britanijos Lietuvių Fondo projektą ne jis siūlė, o S. Nenortas; taip pat ir dėl Tarybos protokolo, kad nebuvo pasiūstas valdybai, negalėjęs atspaišyti, nes buvęs tik Tarybos narys. S. Nenortas siūlo pataisyti, kad Taryba, prieš rašydama savo tikrinimų pranešimą, turėtų pasitarti su valdyba.

DBLS valdybos veiklos pranešimą skaito pirm. J. Alkis (pranešimas spausdinamas atskirai).

S. Juras savo politinės veiklos pranešime supažindina, kur ir kaip DBLS ir apskritai lietuvių atstovaujami politiniuose sambūriuose (pranešimas spausdinamas atskirai).

Pranešimą apie DBLS finansus perskaito V. Zdanavičius.

Tarybos pirm. inž. A. Gasiūnas savo pranešime iškelia, kad Tarybos dėmesys krypo daugiausia į LNB, ir sprendimo prieita tokio, kad viskas eina tvarkingai, nors šį ir tą reikėtų tobulinti. Priekaištų kiek galėtų būti dėl tvarkos. Esminis Tarybos rūpestis buvo lietuvių išlaikymas, jos tęstinumas, jaunimo klausimai. Reikia sudaryti sąlygas jaunimui savarankiškai veikti. Jaunimas ruošiasi kongresui, bet kai kas tepripažįsta tik tam tikras organizacijas, ir tas rūšiavimasis ir skaldymas jaunimui nesuprantamas.

Revizijos komisijos pirm. T. Vidugiris perskaito Tautos Fondo ir DBLS kasos revizijų protokolus.

Tautos Fondo pirm. inž. A. Gasiūnas supažindina su to Fondo reikalais. Aukos svyruoja pagal įvykius. Valdyba yra nutarusi per laikraštį paraginti tautiečius daugiau aukoti.

Baigus visus pranešimus, dr. S. Kuzminskas pirmiausia sumini, kad jam ypatingą įspūdį padarė Z. Juro politinis pranešimas: tiek daug darbų atlikta, ir tiek mažai tebūta jėgų jiems atlikti! DELS ir Tarybos pirmininkai kalbėjo apie jaunimą, bet apgailėjo skaldymąsi. Pajudintas senelių klausimas, suminėtas atstovų rinkimas į Pasaulio Lietuvių Seimą, kuris įvyks 1973 m. Kaip patobulinti metodus kovai už laisvę? Taryba nusiskundžia kontrolės nepakankamumu. Tuos klausimus ir reikėtų persvarstyti.

Jaunimo klausimu pirmasis pasisako J. Bendorius. Jis siūlo prašyti valdybą imtis iniciatyvos užmegzti ryšius su mums priešingomis grupėmis, užmiršti, kas sudarė nesantaiską, ir ieškoti bendros kalbos. J. Alkis pripažįsta per bendrai tą reikala pristatęs, bet, sako, visi žinome, kur tie nesutarimai yra. Provincijoje, gal būt, kitaip, bet Londono visa problema iškilo, kai teko rūpintis atstovais į jaunimo kongresą. Yra dvi Bendruomenės valdybos, abi turi teisę siūsti, bet tarp savęs nesutaria. Prieš pirmąjį jaunimo kongresą visi sutarė. Tačiau ar toks nesutarimas naudingas? Inž. A. Gasiūnas sako, kad jaunimas pats lai viską daro, o mes galime būti mecenatais. J. Levinskas galvotų, kad turime gi ilgametę skautų sąjungą, turinčią patyrusių vadovus, tai kodėl negalima apie ją apsiungti? J. Maslauskas primena, kad praeitų metų rugsėjo mėn. buvo kviešti į posėdį DBLS, DBLS pirmininkai, jaunimo kongresui ruošti komiteto pirm. prof. K. Baublys. Bet atvyko tik DBLS pirmininkas. Kas čia ką ir kodėl

mybė. Referentais kviečiami: Senjoras kun. A. Keleris kun. K. Felgendreheris, dipl. psichologas E. Žilius, kun. Stanaitis, Klumbys ir kiti.

Suvažiavimo pradžia: gegužės 6 d., 17.30 valandą, pabaiga: gegužės 7 d., 16.00 valandą.

Visi suvažiavimo dalyviai gaus maistą ir nakvynę nemokamai. Visi krikščionys širdingai kviečiami šiame suvažiavime dalyvauti!

Registruotis prašau iki balandžio 30 d. Baliulių šeimoje.

Hamburgo lietuvių evang. atstovas Stud. R. Baliulis

paskyrė, taip ir neaišku. O svarbiausia, kad nieko nedaroma. J. Alkis paaikšina, kad pats jaunimas renkasi atstovus, o mes galim paremti. J. Maslauskas norėtų žinoti, kas paskyrė prof. K. Baubli. Jaunimo sąjūdžio pirm. A. Gasiūnas nurodo, kad prof. K. Baublys organizuoja atstovų rinkimą, kaip Bendruomenės atstovas. Pats jis, kaip čia pat paaikšėja, nevažiuoja.

Inž. S. Nenortas užsimena tai, kad buvo susidariusi didelė grupė jaunimo, ruošėsi važiuoti, darė tautinių šokių repetecijas, bet, kaip atrodo, vyresnieji viską sumaišė su savo tėvų komitetu. Z. Juras smulkiau paaikšina, kaip visas tas sumaišymas įvyko, o dabar nebesiseka sulipdyti. Dr. S. Kuzminskas manytų, kad jau yra paaikšėję, kaip jaunimas apsiungia ir išsibarsto, tačiau reikėtų pasinaudoti J. Bendoriaus siūlymu viską užmiršti. Inž. A. Gasiūnas manytų, jog šių dienų jaunimas nėra toks, kad jį galėtų regimentuoti, ir tai negalima daryti. Inž. S. Nenortas norėtų, kad vis dėlto būtų pasistengta jaunimą suburti ir duoti jam progos nuvažiuoti į kongresą ir tautinių šokių šventę. J. Dimša galvoja, kad dėl jaunimo patys esam kalti, skaldydami ir visokias organizacijas. S. Kasparas paaikšina, kaip atsitiko, kad į jaunimo kongreso organizacinį komitetą nebuvo įjungtas Jaunimo sąjūdis. Nebuvo visos užpildytos jokios anketos, štai taip ir išėjo. Provincija nieko nemori griauti, o centre tai šis, tai tas nepatinka. O galima būtų per naktį susitvarkyti! Ekskursijos dalyviai, nuvažiavę jaunimo kongresą, deja, ne visur galėtų dalyvauti. V. Strimas siūlo užmiršti senius. Anądien matęs jaunimą, susirinkusį mokytis lietuvių kalbos. Štai čia ir galis būti branduolių, tik kas vadovaus? Toks jaunimas, kuris lietuvių kalbos mokosi, pats tinkamiausias būti branduoliu. B. Snabaitienė primena S. Kasparui, kad jeigu jam reikėjo anketų apie Jaunimo sąjūdį, jis galėjęs pasakyti: duokite tokių ir tokių žinių! Dr. S. Kuzminskas sako, kad išvada siūlosi pati: pradėkime viską iš naujo. Ir pradėkime, po gražių S. Kasparo žodžių, bendromis jėgomis. Jei nėra kaip suruošti ekskursijos į jaunimo kongresą, padarykime ką nors Anglijoje, ką nors plastesnio, ir senieji galėtų ateiti. J. Bendorius siūlo atgaivinti šokių grupę ir išleisti į JAV. Inž. A. Gasiūnas S. Kasparo priekaištus dėl apkalbų laiko nepagrįstais. K. Paukštys siūlo jaunimo reikalus palikti jaunimui, visur nesikišti. Jaunimo sąjūdžio pirm. A. Gasiūnas siūlo viską užmiršti ateičiai, o dabar yra nebaigtų tvarkyti jaunimo reikalų, ir jie turėtų būti baigti. J. Alkis sakosi valdyboje šmeižtų neleidžias, o Londono jaunimo „Grandis“ yra daug padariusi, ir ji laikysis.

Pradant svarstyti senelių klausimą, J. Bendorius pasidomi, ar DBLS turi apie juos duomenų. D. Banaitis iškelia manchetišką klausimą, ar iš tiesų nebūtų galimybių kur nors krivų burtis seneliams. Dr. S. Kuzminskas prisimena, ką J. Lūza yra sakęs, kad kol seneliai yra seneliai, tol didelių rūpesčių nėra. Rūpesčiai prasideda, kai jie būna ligoniai. J. Alkis sako, kad duomenų apie senelius nėra, reikia išsiaiškinti padėti ir žinoti reikalavimus. S. Kasparas prisimena žydus, kuriuos jis yra stebėjęs, ir žino, kaip jie tvarkosi. Bet gerai tvarkytis reikia daug pinigų. O vien pažūrėjus į suvažiavimą susirinkusius matyti, kad jau einama į tą pusę, o po 10 metų visi būsim seneliai. Didžiausia bėda yra nepajėgiję, priežiūros reikalingieji. Z. Juras galvoja, kad bendrai gyventi ne visi seneliai norės. Net daugumas nenorės. O Bendrovė būtų pajėgi nupirkti namus. K. Bivainis pasakoja apie Nottinghamą, kad į jį daug senelių būvę privežta, tačiau jie bėga. A. Navickas teigia, kad visi norėtų gyventi tarp savų, nes tarp svetimų sunku, ypač kai kalbos nemokama. Slaugymas, tiesa, sunki problema. J. Traška papasakojo apie Bradfordą. Yra ir senelių ir ligonių, bet nė vienas neprielaudos nenori. J. Bendorius manytų, kad problema aktuali ir dėl vienašališkos ligoties. K. Paukštys nurodo, kad Nottinghamą yra vietas. J. Zokas sako, kad Katalikų bendrija svarstė tą reikalą, Nottinghamą galėtų priimti, bet irgi neturi duomenų. Dr. S. Kuzminskas siūlo reikalą visapusiškai apsvaistinti ir išsiaiškinti. Tokiais atvejais vis iškils priežiūros klausimas. Nupirksi namus, o kas ves, kas tvarkys? Palikim DBLS valdybai išgyvendinti.

Dėl Pasaulio Lietuvių Seimo dr. S. Kuzminskas klausia: kas reikalinga atlikti? J. Alkis sako, kad gautas kvietimas dalyvauti — iš visos Britanijos atsūstų 3 atstovus. Atstovus renka Bendruomenė pagal savo įstatus. Reikia nuspręsti, ar dabar rinkti, ar kitais metais. J. Bendorius pasiūlo pavestį dėl to susitarti valdybai. Inž. A. Gasiūnas pritaria tam pasiūlymui.

Lietuvių Fondo reikalą svarstyti pradeda J. Alkis. Valdybai buvo pavesta steigti, bet ji nemato reikalo. Inž. S. Nenortas siūlo dar kartą pavesti tą klausimą svarstyti valdybai. Valdyba neturėtų turėti turto, jei nėra patikėtinio, o jį jau turi daugiau kaip 2000 akcijų. Bet Sąjunga privalėtų turėti bent 51 procentą akcijų, kad galėtų valdyti Bendrovę. Fondas gal sutrauktų kapitalą. J. Alkis primena, kad ir nariai turi akcijų, bet S. Nenortas idėja gera — užsitikrinti. Tačiau ką duotų Fondas? Gal 1.000 svarų. J. Bendorius siūlo klausimą palikti atvirą.

T. Vidugiriu neaišku, kam tas fondas. Kas čia ką pirs, kas duos, kas bus juridiskai įteisintas. Z. Juras atrodo, kad gal nebūtina steigti naują fondą, nes DBLS turi persvarą. Inž. J. Vilčinskas palaiko inž. S. Nenortą, kad reikia steigti juridinę organizaciją.

Dr. S. Kuzminskas siūlo palikti tą reikalą išsiaiškinti. S. Kasparas siūlo pertvarkyti DBLS įstatus, ir bus reikalus išspręstas. Dr. S. Kuzminskas siūlo pagalvoti.

Dėl kontrolės stokos diskusijas pradeda suvažiavimo pirmininkas dr. S. Kuzminskas. Ryšium su kontrolės stiprinimu ir gerinimu būtų galimos dvi išeitys. Viena jų — reikalus išlyginti tomis jėgomis, kurios yra, kita, didesnė, pareikalautų daugiau žmonių ir išlaidų. Inž. A. Gasiūnas iškelia Tarybos pasiūlymą, kad tarnautojai nebūtų Bendrovės direktoriais. A. Jaloveckas prisimena, kad pernai, kai Taryba patikrino Bendrovės reikalus, inž. S. Nenortas reikė nepasitenkinimą, kad prieš skelbiant kur nors plačiau duomenis, nebuvo pasitarta su valdyba. O kai grįžom namo, sako, tai mus pasiekė žinia, kad inž. S. Nenortas pasitraukė. Nebeliko nė 6 savaitių iki suvažiavimo, ir pasitraukė inž. J. Vilčinskas. D. Banaitis sumini, kad provincijoje išgirstami gandai apie ginčus Londone, bet norima žinoti, kiek kur yra tiesos. Pvz., kodėl Sodyboje ilgesnį laiką buvo dveji administratoriai, ypač jeigu centre buvo reikalingas žmogus, o ir skūstasi, kad pinigų nesą. Inž. J. Vilčinskas nemanytų, kad būtų tinkamas buvęs A. Jalovecko pavartotasis žodis jo ir inž. S. Nenorto pasitraukimui aptarti: pabėgo! Pabėgama paprastai su pinigais, o jie nei vienas, nei kitas pinigų neįuipinę. Kad pasitraukimais nebūtų stebinama, reikia rinkti gerus direktorius, kurie atliktų savo pareigas kontroliuoti pinigus. Tarp mūsų buvo nesupratimų dėl geresnės kontrolės, o kad nebūtų priekaištų, kad tarnautojai nepriekaištingai viską tvarkytų, Taryba kaip tik turėtų siūlyti: direktoriais negali būti tarnautojai. Remiu tą Tarybos siūlymą. Kitas dalykas — direktoriais neturėtų būti prekybininkai, kurie turi su Eendrove prekybinių reikalų. Tuo klausimu Taryba kitaip galvojo. Palies-tasis Z. Juras atsako. Inž. S. Nenortas irgi atsako, kad jis nepabėgęs, o išėjęs ir štai čia dabar esąs. Sąlygos, sako, tokios susidarė. Prieš 12-13 metų atrodė, kad jau nebėra jokios išeities iš krizės, bet susidarė būrelis entuziastų, ir tuo sunkiu laiku, sako, man teko pasiimti Bendrovės pirmininko pareigas. Reikalai pasitaisė, ir dabar jau gali būti norinčių pavadovauti. M. Bajorinas buvo ir valdytojas su plačiomis teisėmis, o aš, sako, atėjau kaip lygis su kitais direktoriais, neturėjęs didesnių teisių. Šitaip sunku, nes dėl kiekvieno dalyko reikia šaukti posėdžius ir prašinėti svarstyti. Paskui priejo iki to, kad pasiskirstant pareigomis 4 iš 7 nebalsavo už mane, ir tuo parodytas nepasitikėjimas. Nesklaidumai buvo aplopyti, ir, sako, aš tęsiau pareigas iki metų galo, o praeitam suvažiavime pasakiau, kad nebeprimininkausiu, bet nešiojauš mintį visiškai pasitraukti. Dėl procedūrinės kontrolės — jos užteko, tačiau mums reikia aiškesnės tvarkos valdyboje. Dėl to suvažiavimas turėtų nutarti Bendrovės valdybos pirmininką laikyti atsakingu valdytoju, o jį kontroliuotų direktorių valdyba.

Suvažiavimo pirmininkas dr. S. Kuzminskas tolimesnes diskusijas pasiūlo atidėti LNB akcininkų susirinkimui.

(Bus daugiau)

TIRONO CHARAKTERISTIKA

Apie nužudytąjį Zanzibaro diktatorių britų „The Daily Telegraph“ rašo: „Zanzibaro diktatoriaus Abeidas Karumė mirė sau tinkama mirtim nuo žudikų kulky. Jis jėga užgrobė valdžią prieš aštuone-tą mėnesių po to, kai sala buvo „išlaisvinta“ iš britų valdžios, ir iki savo mirties dienos valdė žiauriu ir primityviu teroru. Savo grubumu jis buvo toks afrikietiško tipo revoliucionierius, koks Haityje buvo „Papa dok“ Duvalieris. Niekada nebus žinomas pilnas skaičius tų, kurie buvo išžudyti dėl tariamųjų suokalbų ir kitokių sumetimais tais sutemų laikais, jo užtrauktas Zanzibarui. Jis buvo rasistas, nes su laukiniu jėgų persekiojo Zanzibaro arabus ir azijatus. Jis buvo prievartautojas, nes pats ir kiti jo „Revoliucinės tarybos“ nariai vertė protestuojančias perses, azijates ir arabes merginas pasidaryti „papildomomis“ jų žmonomis“.

LIETUVISKOS PAMALDOS

CORBYJE — balandžio 30 d., 12 val., šv. Patriko bažn., Gainsborough Rd. NOTTINGHAME — balandžio 30 d., 11.15 val., Liet. Židinyje. NORTHAMPTONE — gegužės 7 d., 12 val., katedroje. NOTTINGHAME — gegužės 7 d., 11.15 val., Liet. Židinyje. Minima Motinos Diena. MANCHESTER — balandžio 30 d., 11 val. LEIGH — gegužės 7 d., 5 val., St. Joseph's bažnyčioje. ECCLES — gegužės 14 d., 12.15 val. ROCHDALE — gegužės 21 d., 11.45 val. BRADFORD — balandžio 30 d., 12.30 v. BRADFORD — gegužės 7 d., 12.30 v. NOTTINGHAME — gegužės 14 d., 12.30 v., St. Patrick's bažn. BRADFORD — gegužės 21 d., 12.30 v. HALIFAXE — gegužės 28 d., 1 v. p. p.